

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. GEN. TADEUSZA KUTRZEBY W GOSTYNIU**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE
EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA**

**WYMAGANIA EDUKACYJNE niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych
śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z edukacji dla bezpieczeństwa,
wynikające z realizowanego przez nauczycieli programu nauczania**

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z EDUKACJI DLA BEZPIECZEŃSTWA – KLASA 8	
ROZDZIAŁ I. BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA	
OCENA 2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymienia składniki bezpieczeństwa państwa. - Orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski.
OCENA 3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczne państwo”. - Wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski.
OCENA 4	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymienia i scharakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa. - Wymienić organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.
OCENA 5	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Określa istotę problemu bezpieczeństwa. - Omawia filary współczesnego bezpieczeństwa Polski.
OCENA 6	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Podejmuje dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa. - Omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski.
ROZDZIAŁ II. POSTĘPOWANIE W SYTUACJACH ZAGROŻENIA	
OCENA 2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; - Omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; - Umie zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole. - Wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi. - Umie podać zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią. - Potrafi scharakteryzować zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy; rozpoznać i prawidłowo zareagować na sygnał alarmu o pożarze w szkole. - Wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka. - Wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych. - Potrafi opisać pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych. - Umie wymienić przykłady zagrożeń środowiskowych mogących być przyczyną ewakuacji. - Potrafi omówić zasady postępowania w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.
OCENA 3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu. - Potrafi wskazać drogi ewakuacji w szkole. - Omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym. - Omawia zasady zachowania się podczas pożarów. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych.

	<ul style="list-style-type: none"> - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych. - Opisuje zasady postępowania w razie uwolnienia niebezpiecznych środków chemicznych. - Przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji. - Przedstawia zasady zachowania się ludności w sytuacji pojawienia się grupy antyterrorystycznej.
OCENA 4	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia rodzaje alarmów. - Wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach. - Wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi. - Wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnia swój wybór. - Omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia substancjami toksycznymi. - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia zdarzenia terrorystycznego.
OCENA 5	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów. - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów. - Omawia rodzaje alarmów. - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych. - Wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów. - Uzasadnia celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej. - Opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych. - Wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka. - Potrafi zaplanować kolejność działań domowników w sytuacji zagrożenia chlorem gazowym. - Umie zaplanować ewakuację rodziny na wypadek klęski żywiołowej. - Uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice.
OCENA 6	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów. - Uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych. - Wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice. - Uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice. - Planuje postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze. - Opisuje miejsca eksponowania znaków substancji toksycznych. - Omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w czasie prowadzenia ewakuacji z terenu zagrożonego. - Uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb biorących udział w zdarzeniu antyterrorystycznym.
ROZDZIAŁ III. PODSTAWY PIERWSZEJ POMOCY	
OCENA 2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku. - Rozpoznaje osobę w stanie zagrożenia życia. - Unika narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo. - Ocenia własne możliwości. - Ocenia przytomność poszkodowanego. - Ocenia czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund). - Udroźnia drogi oddechowe rękoczynem czoło–zuchwa. - Systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej. - Rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak. - Postępuje według poznanego schematu ratowniczego. - Wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej.

	<ul style="list-style-type: none"> - Wykonuje na manekinie rękoczynny ratunkowe w przypadku zadławienia. - Wymienia środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy. - Wyjaśnia zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych. - Wykonuje opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny. - Posługuje się chustą trójkątną podczas opatrywania ran i unieruchamiania kończyn. - Potrafi bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne. - Wykonuje opatrunek uciskowy. - Umie zatamować krwotok za pomocą opatrunku. - Stosuje unieruchomienie obłożeniowe. - Potrafi zademonstrować metodę chłodzenia w przypadku oparzenia kończyny. - Udziela pomocy w przypadku odmrożenia miejscowego. - Rozpoznaje stan uszkodzonego, sprawdza czynności życiowe. - Wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej. - Wzywa odpowiednią pomoc.
<p style="text-align: center;">OCENA 3</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy. - Omawia zasady zabezpieczenia miejsca wypadku. - Omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika. - Wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku. - Rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia. - Wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej. - Postępuje według poznanego schematu ratunkowego. - Umie udzielić pomocy osobie omdlałej. - Wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej. - Wykonuje na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą. - Wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci. - Wymienia przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej. - Opatruje rany kończyn chustą trójkątną. - Zastosuje podstawowe zasady opatrywania ran. - Potrafi zastosować właściwe opatrunki w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany. - Wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny. - Opisuje opatrunek uciskowy. - Potrafi stosować zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów. - Wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w oparzeniach. - Wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci. - Wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy w odmrożeniach. - Rozpoznaje u osoby stan zagrożenia życia. - Przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby uszkodzonej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. - Ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem. - Dobiera i zademonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).
<p style="text-align: center;">OCENA 4</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby uszkodzonej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć. - Rozpoznaje stopień zagrożenia osoby uszkodzonej. - Potrafi podać przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie pierwszej pomocy. - Wskazuje sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej. - Omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika. - Odwraca na plecy uszkodzonego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność. - Rozpoznaje stopień zagrożenia osoby uszkodzonej. - Wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej. - Omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika. - Wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych uszkodzonego. - Omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia. - Wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”.

	<ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia pojęcie i mechanizm zadławienia. - Postępuje według poznanego schematu ratunkowego. - Wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną. - Omawia zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn. - Wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej. - Wykonuje opatrunek osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej. - Potrafi ułożyć poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu. - Wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia urazu. - Charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych. - Omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego. - Omawia zasady postępowania w przypadku odmrożenia miejscowego. - Wyjaśnia pojęcia: „odmrożenie”, „wychłodzenie”. - Udziela pomocy osobie porażonej prądem. - Omawia zasady postępowania w zależności od sytuacji urazowej.
<p style="text-align: center;">OCENA 5</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wyjaśnia znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia. - Podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach. - Wyjaśnia pojęcie „stan zagrożenia życia”. - Rozpoznaje potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym. - Wymienia objawy utraty przytomności. - Wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku. - Podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach. - Wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia. - Wymienia przyczyny i objawy nagłych zapaść i utraty przytomności. - Opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED). - Wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej. - Wymienia oznaki nagłego zatrzymania krążenia. - Omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia. - Wyjaśnia pojęcie rany. - Wskazuje zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się. - Potrafi zaplanować wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku. - Wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok”. - Wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu. - Wyjaśnia pojęcie „złamanie”. - Wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych. - Omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm człowieka. - Wyjaśnia pojęcie „oparzenie”. - Przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. - Podaje przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach. - Wyjaśnia, jak należy udzielać pomocy podczas kąpieli, załamania lodu. - Omawia krótkoterminowe i długoterminowe skutki zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu. - Wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym. - Ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia, a także służące rozwojowi komunikacji interpersonalnej.
<p style="text-align: center;">OCENA 6</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przedstawia rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy. - Ocenia zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku. - Uzasadnia, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia poszkodowanych.

	<ul style="list-style-type: none"> - Charakteryzuje poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego. - Wskazuje przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia. - Potrafi dowieść konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego. - Wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych. - Omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną. - Uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego. - Wymienia warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości. - Uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrzuszenia lub zadławienia. - Uzasadnia konieczność opatrywania ran. - Rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku. - Wyjaśnić zagrożenie związane z silnym krwotokiem. - Wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy. - Przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji. - Charakteryzuje stopnie odmrożeń. - Omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm człowieka. - Wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych. - Potrafi zaplanować rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej zachowania asertywne oraz negocjacje.
--	--

ROZDZIAŁ IV. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

OCENA 2	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potrafi wymienić zachowania, które sprzyjają zdrowiu (prozdrowotne) oraz zagrażają zdrowiu, a także wskazać te, które szczególnie często występują wśród nastolatków. - Potrafi dobrać i zademonstrować umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa).
OCENA 3	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem. - Dobiera i zademonstruje umiejętności komunikacji interpersonalnej istotne dla zdrowia i bezpieczeństwa (odmowa, zachowania asertywne, negocjowanie).
OCENA 4	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Odróżnia czynniki środowiskowe i społeczne (korzystne i szkodliwe), na które człowiek może mieć wpływ, od takich, na które nie może mieć wpływu. - Wyjaśnia wpływ stresu na zdrowie. - Ustala indywidualny plan działania uwzględniający rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej.
OCENA 5	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Omawia krótkoterminowe i długoterminowe skutki zachowań sprzyjających (prozdrowotnych) i zagrażających zdrowiu. - Wyjaśnia zależności między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym i społecznym. - Ustala, co sam może zrobić, aby stworzyć warunki środowiskowe i społeczne, które są korzystne dla zdrowia, a także służące rozwojowi komunikacji interpersonalnej.
OCENA 6	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymienia rzetelne źródła informacji o zdrowiu, chorobach, świadczeniach i usługach zdrowotnych. - Potrafi zaplanować rozwój umiejętności komunikacji interpersonalnej, uwzględniającej zachowania asertywne oraz negocjacje.